

ВОЮЩИЙ
№ 4. А П Р Е Л. 1974.

Ири варды, бири јохду. Бир гәшәнк гыз варды. Бу гызын бир гоча нәнәси, бир дә өзүндән кичик гардашы варды. Гызын гардашы чобан иди. Бала-ча чобан гојунларын кол-коса илишиб галаан јунла-рыны јығыб евә кәтирәрди. Нәнәси јундан ип әјирәрди. Күлләрдән, чи-чәкләрдән, отлардан, јарпаглардан, мејвә габыгларындан әлван рәнкләр дүзәлдиб, бу ипләрни нәрәсини бир рәнкә бојарды.

Гәшәнк гыз да бу ипләрдән на-хышлы халчалар, һејбәләр, чораблар, әлчәкләр тохујарды. Елә дә көзәл тохујарды ки, бахан дејәрди, бир дә бахым.

Гызын гардашы бунлары шәһәрә апарыб базарда сатарды. Нәнәсинә,

ШАНАПИП- ЛИН НАҒЫЛЫ

Микајыл РЗАГУЛУЗАДӘ

бачысына, өзүнә јемәлидән-кејмәли-дән алыб кәтирәрди.

Күнләрин бир күнү оғлан јенә бачысынын тохудуғу халчаны чижни-нә салыб, чораблары, әлчәкләри һеј-бәсинә јығды, базара кетди. Бу вахт падшаһын әскәрләриндән бири оғла-нын чижиндәки халчаны, һејбәни кө-рүнчә ағзы ачыла галды. Бирдән оғ-ланын үстүнә чумуб ону јахалады:
—Ај кәдә, бунлары хардан ал-мысан?

Оғлан чаваб верди:

—Нечә хардан? Бачым тохујуб!..

—Ола билмәз! Белә халча, белә һејбә падшаһлара, ханлара, бәләрә јарашар... Сән бунлары харданса оғурламысан! Кедәк сараја!

Шаһын әскәри оғланы чәкә-чәкә зорла сараја апарды.

Сарај адамлары халчаја, һејбәјә, чораблара, әлчәкләрә бахыб мат гал-дылар. Оғлан нә гәдәр деди ки, бун-лары бачым тохујуб, инанмадылар.

Ахырда бу фикрә кәдиләр ки, адам көндәриб јохласынлар. Әкәр бунлары доғрудан да оғланын бачы-сы тохујубса, ону сараја кәтирсин-ләр. О бурда анчаг падшаһын ан-ләсинә гуллауғ сләсин.

Падшаһын оғлу өз адамлары илә тохучу гызы јохламаға кетди. Шаһ-задә кәлиб гызы вә тохудуғу шејлә-ри көрөндә, һејранлыгла деди:

—Ај гыз, кәл сараја кедәк, ор-да сәнин һәр күнүнә бир гызыл ве-рәрәм!

—Гызылы нејләјирәм? Мәним өз бармагларым гызыдан әскик дејил.

—Елә исә бармагларыңла бирлик-дә сәнин өзүнү гызыла тутарам!

Гыз күлә-күлә чаваб верди:

—Онда мәним бармагларым да си-зин сарај гызларынын бармаглары кими һеч бир ишә јарамаз!

Гызын бу чавабындан ачыгланан шаһзадә ловға-ловға деди:

—Ај гыз, һәддини ашма! Мән шаһзадәјәм, падшаһ оғлујам!.. Да-нышығыны бил!

Гыз јенә сәјмазјана чаваб верди:

—Падшаһ оғлу оlanda нә олар?

Мән дә чобан гызыјам. Өзүм дә тохучујам! Де көрүм, сән нечисән, сәнәтин нәдир?

—Нечә нәчијәм? Бу күн шаһ-задәјәм, сабах да шаһ!

—Шаһлыг бу күн вар, сабах јох... Сәнәт исә һәмишә вар!..

Гызын бу чавабындан бәрк ачыг-ланан шаһзадә гамчысыны галды-рыб шапылаты илә өз чәкмәсинин боғазына чырпды. Гәзәблә:

—Јахшы, нејнәк, гој сән дејән олсун!.. — дејиб атынын белинә сыч-рады вә адамларына әмр сләди:

—Кедәјин!

Онлар атларыны чапыб тоз-думан ичиндә көздән итдиләр.

Арадан он-он беш күн кечди. Бир ахшам гыз ајын ајдыңлыгында до-низдә чимирди. Ајын күмүшү ишы-ғында дәнзин биллур сују пар-пар парылдајырды. Анчаг хырдача лә-пеләр бир-бирилә ширин-ширин пы-чылдашырды.

Гыз голач-голач һөрүкләрини ачыб, ипәк сачларыны дарајырды. Бирдән һәнирти ешитди: ајын ишы-ғында сәдәф кими парылдашан гумларын үстү илә чапан атлылары

көрдү. Ону дөврәјә алмышдылар. Шаһзадә габаға чыхмышды.

Гыз онлары көрүб, тез дарағы-ны башына санчды, рәнкбәрәнк хәләтини чижинә салды, үрәкдән јаныгы бир аһ чәкиб деди:

—Аһ, нә олајды, каш ки, мән дө-нүб гуш олајдым!

Елә буну демишди ки, бирдән дөнүб гуш олду. Тохудуғу әлван халчалар, һејбәләр, әлчәкләр кими бәзәкли түкләри олан рәнкбәрәнк бир гуш. Дарағы да башында. Ады да Шанапипик...

Рәссам Ә. МӨММӘДОВ

